

**UCHWAŁA NR XXVIII/255/2023
RADY GMINY WĄSOSZ**

z dnia 26 października 2023 r.

w sprawie przyjęcia Programu Wspierania Rodziny w Gminie Wąsosz na lata 2024-2026

Na podstawie art. 176 pkt. 1, art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1426, 1429), art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r., poz. 40, 572, 1463, 1688) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Wąsosz na lata 2024 - 2026 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wąsosz.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie od dnia 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Leszek Nieszala

Załącznik do uchwały Nr XXVIII/255/2023

Rady Gminy Wąsosz

z dnia 26 października 2023 r.

PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE WĄSOSZ NA LATA 2024-2026

I. WPROWADZENIE

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem rozwoju wszystkich jej członków. Jest ona pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość dziecka. Rodzina oddziałuje na dziecko przekazując mu system wartości oraz tradycje. Dokonujące się zmiany społeczne i gospodarcze niosą ze sobą wiele skutków pozytywnych, ale niestety również i negatywnych, które przyczyniają się do rozpadu rodziny.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz dobra rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Choroba alkoholowa rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, wypadki losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Zamiast zastępować i wyłączać rodzinę w wypełnianiu jej roli, należy ją przede wszystkim wspierać, wspomagać, aby przywrócić jej prawidłowe funkcjonowanie. Wsparcie rodziny powinno być wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Główną zasadą powinna być zasada pomocniczości. Działania przyniosą najlepszy efekt, gdy będą odbywać się za zgodą rodziny i z jej aktywnym udziałem. Praca z rodziną powinna być prowadzona przez odpowiednio przygotowaną kadrę, winna być kompleksowa i obiektywna. System wsparcia powinien obejmować zarówno rodziny biologiczne jak i zastępcze. Gdy zaistnieje konieczność umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej, podstawowym celem pracy z rodziną biologiczną będzie jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Wszelkie działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny są również ważne ze względów społecznych i ekonomicznych, konieczne z uwagi na obniżenie kosztów związanych z pobytem dziecka w rodzinie lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Do zadań własnych gminy należy m.in. tworzenie 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 został opracowany w oparciu o ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wsparciu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Jest strategicznym dokumentem Gminy Wąsosz, mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

II. PODSTAWA PRAWNA

·Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426),

·Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901),

·Ustawa dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2021 r., poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535),

·Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu

Alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r., poz. 165 ze zmianami),

·Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 172),

·Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2023 r., poz. 810),

·Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2023 r., poz. 571),

III. ORGANIZACJA WSPIERANIA RODZINY

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
·Profilaktyka – wspieranie rodziny ·Asystent rodziny ·Placówki wsparcia dziennego ·Rodziny wspierające ·Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	·Piecza zastępcza i instytucjonalna ·Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej ·Adopcje ·Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka ·Placówki opiekuńczo–wychowawcze ·Usamodzielnienie ·Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) ·Rodziny pomocnicze

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dzieci od rodziny oraz podjęcie działań zmierzających do zażegnania kryzysu w rodzinie. Nienormowany i elastyczny czas pracy asystenta rodzinnego służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzicami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego.

Koniec zatrudnienia ustaje wówczas, gdy rodzina osiągnie samodzielność i prawidłowo wykonuje funkcje opiekuńczo – wychowawcze.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

IV. DIAGNOZA SYTUACJI RODZIN W GMINIE WĄSOSZ

Gmina Wąsosz jest gminą wiejską położoną w powiecie grajewskim w województwie podlaskim. Składa się z 18 sołectw. Według danych Urzędu Gminy w Wąsoszu w latach 2019 - 2022 liczba ludności ma tendencję spadkową. W roku 2019 gmina liczyła 3 711 mieszkańców, w 2020 r. 3 666 osób, w 2021 r. 3 588 osób, natomiast w roku 2022 liczba mieszkańców spadła do 3 528 osób.

W gminie dominuje struktura rodzinna 2+3 (rodzice i trójka dzieci). Drugim najczęściej występującym modelem jest struktura 2+2 (rodzice i dwójka dzieci). W przeważającej części gospodarstw matka zajmuje się wychowaniem dzieci i domem, natomiast ojciec pracuje. W ostatnich latach coraz bardziej popularny staje się układ, w którym obydwójce rodziców pracuje, natomiast dzieci chodzą do szkoły, przedszkola lub zajmują się nimi babcie lub opiekunki. Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią znaczną część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi w środowisku rodzinnym i zawodowym. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Duża część osób wykluczonych społecznie to osoby podlegające uzależnieniom głównie od alkoholu. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne.

W związku z wprowadzeniem programu 500+ oraz innymi świadczeniami sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych.

Na podstawie przeprowadzonych w 2021 roku ankiet do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Wąsosz pn. „Wiedza mieszkańców Gminy Wąsosz na temat zjawiska przemocy w rodzinie” oraz ewaluacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wnioskuje się, że istnieje problem agresji i przemocy w rodzinach.

Również w szkołach występuje zjawisko przemocy, co wykazują w swoich sprawozdaniach szkoły. Jest to zjawisko bardziej ukryte i trudne do kontrolowania. Młodzież czuje się zagrożona, wyobcowana i nie zawsze potrafi poradzić sobie z problemami. Coraz częściej zauważalny jest wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, hazardu, które przedkładają kontakt z drugą osobą, przyrodą na rzecz wirtualnych kontaktów. Na skutek niewłaściwych wzorców wyniesionych między innymi z mass mediów, kryzysu autorytetu, zaburzona jest prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w środowisku rówieśniczym.

Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie skierowane do rodziców opiekunów i dzieci. Z wniosków i rekomendacji wyżej wspomnianej ewaluacji wynika, iż należy nadal prowadzić kampanie społeczne o możliwości uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne i rodzicielskie, kontynuować, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny organizować w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży usprawniać współpracę między instytucjami.

Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela nr 1: Liczba osób objętych pomocą społeczną (opracowane na podstawie danych ze sprawozdań resortowych OPS w Wąsoszu)

ROK	2019	2020	2021	2022
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	300	266	211	206
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do liczby mieszkańców Gminy	8,08	7,26	5,88	5,84

Tabela nr 2: Przyczyny udzielenia wsparcia trudnych sytuacji życiowych rodzin pokazuje poniższa tabela (na podstawie danych OPS w Wąsoszu)

Lp.	Powód trudnej sytuacji życiowej	Liczba rodzin/osób w rodzinie, którym udzielono pomocy			
		2019	2020	2021	2022
1	Ubóstwo	82 (327)	76 (292)	53 (188)	56 (204)
2	Potrzeba ochrony macierzyństwa i wielodzietność	47	45 (231)	35 (196)	38 (215)
3	Bezrobocie	37 (118)	34 (112)	40 (121)	30 (92)
4	Niepelnosprawność	22 (53)	17 (46)	12 (28)	15 (32)
5	Długotrwała lub ciężka choroba	22 (55)	14 (32)	15 (43)	14 (40)
6	Bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego – ogółem	10 (28)	5 (12)	3 (7)	3 (9)

7	Przemoc w rodzinie	0	0	0	0
8	Alkoholizm	1 (1)	1 (1)	0	0
9	Zdarzenie losowe	0	2 (8)	0	2 (5)
10	Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0	1 (5)	0	1 (1)

Z powyższych danych wynika, że najczęściej pomoc udzielana była z powodu ubóstwa, wielodzietności ze wskazania na potrzebę ochrony macierzyństwa i bezrobocia. Znaczną grupę osób korzystających z pomocy stanowią osoby posiadające orzeczenie o niepełnosprawności oraz osoby pozostające w stałym leczeniu specjalistycznym. Bardzo często zdarza się, że w jednej rodzinie występuje kilka powodów trudnej sytuacji jednocześnie.

Tabela nr 3. Ilość wdrożonych oraz zakończonych procedur Niebieskie Karty w rodzinach w ostatnich latach (na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu)

ROK	Ilość wdrożonych niebieskich kart	Ilość zakończonych niebieskich kart
2019	15	16
2020	15	14
2021	12	21
2022	22	19

W powyższych latach realizowane były również procedury Niebieskie Karty z poprzednich lat, dlatego w rubryce III może wystąpić wyższa liczba niż w rubryce II.

Tabela nr 4: Wykaz dzieci z terenu gminy Wąsosz umieszczonych w pieczy zastępczej oraz odpłatność za pobyt. (na podstawie danych z Ośrodka Pomocy Społecznej w Wąsoszu)

ROK	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej/placówce opiekuńczo wychowawczej	Kwota odpłatności w zł.
2019	1	17 545
2020	1	19 846
2021	1	29 039
2022	1	34 686

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej stworzyła możliwość przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom poprzez wspieranie rodzin, w tym m.in. poprzez asystenta rodziny.

V. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów.

Mocne strony	Słabe strony
·Opracowanie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych ·Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie ·Baza instytucji wspierających rodzinę (OPS, PCPR, GKRPA, Policja, Sąd, Służba Zdrowia, Oświata, Kościół Katolicki)	·Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie ·Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta, psychiatra, mediator) ·Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucenie autorytetu szkoły, nauczyciela

·Dobre rozeznanie środowiska lokalnego poprzez pracowników służb Pomocy Społecznej, Policji Pracowników Oświaty ·Doświadczenie, wiedza i kwalifikacje pracowników działających na rzecz rodziny	·Brak świadomości społecznej o potrzebach, możliwościach w zakresie rodziny zastępczej ·Brak rodzin wspierających ·Brak specjalistycznych usług opiekuńczych ·Wyuczona bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) oraz brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów
Szanse	Zagrożenia
·Powołanie asystenta rodziny celem wsparcia rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej ·Edukacja rodziców, w szczególności poprzez radzenie sobie ze stresem, agresją bezradnością, zarządzanie budżetem domowym ·Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę ·Realizacja rządowych programów i możliwość pozyskiwania funduszy unijnych ·Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym	·Niestabilność prawa dotyczącego polityki społecznej niespójność, częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów ·Zanik więzi i tradycji rodzinnych ·Wzrost kosztów utrzymania rodzin ·Rozpad związków(rozwoły, separacje, wyjazdy za granicę) ·Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży konsumpcjonizm, narastająca przemoc ·Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, hazardu, internetu, środków odurzających ·Stereotypowe postrzeganie instytucji pomocowych ·Ograniczanie środków finansowych z budżetu państwa na zadania realizowane przez Jednostki Samorządu Terytorialnego

VI. OBSZARY PROBLEMOWE

Działania w zakresie wspierania rodziny dotyczą następujących obszarów problemowych:

- Wsparcia rodzin z dziećmi w prawidłowym wypełnianiu funkcji wychowawczej,
- Podejmowania działań profilaktycznych i edukacyjnych na rzecz rodziny,
- Koordynacji działań różnych instytucji działających ze środowiskami dysfunkcyjnymi,
- Zmniejszania skali zjawisk zaburzających prawidłowe funkcjonowanie rodziny tj.: bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, nieumiejętność prowadzenia gospodarstwa domowego, uzależnienia, przemoc, brak kompetencji rodzicielskich.

VII. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do wszystkich rodzin i dzieci zamieszkałych na terenie gminy Wąsosz a w szczególności:

- Rodzin zagrożonych umieszczeniem dzieci w rodzinie zastępczej,
- Rodzin, którym zostały odebrane bądź ograniczone prawa rodzicielskie,
- Rodzin dysfunkcyjnych,

·Rodzin przeżywających chwilowe trudności opiekuńczo – wychowawcze

VIII. CEL GŁÓWNY

Wsparcie rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji.

IX. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego.
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny.
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców.

X. REALIZATORZY I PARTNERZY PROGRAMU

Do realizacji programu zostaną zaangażowane następujące instytucje:

- Urząd Gminy,
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Policja,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Szkoły i przedszkola,
- Placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
- Powiatowy Urząd Pracy,
- Placówki Wsparcia Dziennego,
- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Wojewódzki Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień w Łomży,
- Organizacje pozarządowe,
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu,
- Parafie z terenu Gminy Wąsosz.

XI. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

Harmonogram realizacji programu przedstawia poniższa tabela.

Zadanie i działania	Realizatorzy	Planowany termin realizacji	Źródła finansowania
1. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego			
a) udzielenie pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej	OPS w Wąsoszu, Urząd Gminy w Wąsoszu	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
b) Świadczenie pomocy w postaci posiłków w ramach programu "posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2026	OPS, GOKiS w Wąsoszu	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
c) monitorowanie sytuacji zdrowotnej i edukacyjnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	OPS, Szkoły, Placówki opieki zdrowotnej	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
d) motywowanie członków	OPS,	2024-2026	środki własne,

rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcia terapii leczenia uzależnień terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA.		środki zewnętrzne
e) poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników OPS	OPS w Wąsoszu	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
2. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych i finansowych w budowaniu i utrzymaniu system wspierania rodziny			
a) finansowanie zatrudnienia asystenta rodziny zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	OPS w Wąsoszu	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
b) zabezpieczenie w budżecie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej	OPS, Urząd Gminy w Wąsoszu	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
c) zapewnienie dostępności poradnictwa specjalistycznego oraz rozpropagowanie miejsc gdzie można uzyskać pomoc	OPS, Urząd Gminy, Zespół Interdyscyplinarny, GKRPA, Ośrodek Zdrowia, Szkoły	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
d) wsparcie w zakresie organizowania czasu wolnego dzieciom poprzez prowadzenie i rozwój różnorodnych form wsparcia dziennego	Szkoły, OPS, GKRPA, GOKiS, Stowarzyszenia, świetlice	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
e) współpraca z kuratorami sądowymi, policją, szkołami, stowarzyszeniami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych	OPS, Urząd Gminy, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców			
a) szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	OPS, placówki oświatowe	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
b) kierowanie osób uzależnionych na leczenie odwykowe	OPS, GKRPA, Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
c) przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	OPS, Sądy Rodzinne	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne
d) działanie Z.I. na rzecz rodzin w których występuje problem przemocy domowej	Zespół Interdyscyplinarny	2024-2026	środki własne, środki zewnętrzne

XII. EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidziane jest osiągnięcie następujących efektów:

- Polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- Wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa dziecka i rodziny,
- Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- Zminimalizowanie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej,
- Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- Poprawa jakości funkcjonowania rodziny,
- Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
- Umożliwienie dzieciom umieszczonych w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

XIII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Zadania trzyletniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny będą realizowane i wdrażane etapowo zgodnie z możliwościami finansowymi Gminy. Program finansowany będzie ze środków:

1. Budżetu Gminy Wąsosz,
2. Dotacji budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych,
3. Funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów osłonowych,
4. Środków pozabudżetowych - projekty.

XIV. EWALUACJA, MONITORING I OCENA PROGRAMU

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny.

Monitorowanie działań będzie dokonywane poprzez analizę następujących danych:

1. Liczba rodzin: objęta pomocą społeczną, korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego,
2. Liczba rodzin i dzieci oraz osób dorosłych korzystająca z posiłków,
3. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem,
4. Liczba założonych procedur Niebieska Karta,
5. Liczba asystentów, liczba osób objętych asystenturą,
6. Liczba rodzin objętych wsparciem,
7. Ilość dzieci i młodzieży biorących udział w zorganizowanych zajęciach,
8. Liczba rodzin objętych wsparciem kuratora,
9. Liczba rodzin przeżywających trudności,
10. Liczba osób, które podjęły terapię, liczba osób, które ukończyły terapię,
11. Liczba rodzin współpracujących z asystentem.